

CHAUFFØR OG LAGERARBEJDERES LEDIGHED OG BRANCHESKIFT

Resume

Det primære formål i denne analyse er at undersøge de faglærte chauffører og lagerarbejderes ledighed og beskæftigelse i forhold til de ufaglærte. I analysen bliver der sammenlignet mellem de faglærte chauffører og lagerarbejdere og de ufaglærte generelt. Det vil sige, at sammenligningen ikke kun sker i forhold til de ufaglærte, der er ansat i samme branche som de faglærte chauffører og lagerarbejdere.

Nedenfor bliver anvendt begreberne stabilitet og mobilitet. Med stabilitet bliver der i teksten ment, at en person er forblevet i beskæftigelse i samme branche fra 1/1-2000 til 1/1-2001. Med mobilitet er der ment, at en person er forblevet i beskæftigelse, men hvor personen har skiftet branche.

For de faglærte chauffører viser der sig i analysen et billede af, at de:

- har en meget høj andel af fuldt beskæftigede,
- har en meget lille andel, der i 1999 var ledige mere end 4 måneder,
- har en meget høj andel af de 25 til 59 årige, der er i beskæftigelse,
- har en høj stabilitet i forhold til de øvrige uddannelser, mens mobiliteten var på niveau med de øvrige uddannelser. Det medfører, at udstødningen fra beskæftigelse er meget lav for de faglærte chauffører.

For de faglærte lagerarbejdere viser der sig i analysen et billede af, at de:

- har en højere andel af fuldt beskæftigede end de ufaglærte, og de har en lavere andel, der i 1999 var ledige mere end 4 måneder,
- har en meget høj andel af de 25 til 59 årige, der er i beskæftigelse,
- har en lav stabilitet i forhold til de øvrige uddannelser, mens mobiliteten var klart højere end de øvrige uddannelser. I forhold til de ufaglærte var de faglærte lagerarbejdere således meget bedre til at fastholde deres beskæftigelse, primært fordi de bedre var i stand til at blive beskæftiget i en ny branche.

CHAUFFØR OG LAGERARBEJDERES LEDIGHED OG BRANCHESKIFT

Ledigheden for faglærte chauffører og lagerarbejdere

Dette afsnit beskriver ledigheden for personer med forskellige typer af uddannelse. Fokus er på de to faglærte uddannelser som chauffør eller lagerarbejder. De øvrige uddannelser er delt op i tre kategorier: Ufaglærte, Øvrige faglærte og Videregående uddannelser. I analysen bliver der sammenlignet mellem de forskellige uddannelsesgrupper. Denne sammenligning sker således mellem de faglærte chauffører og lagerarbejdere i forhold til grupperne af henholdsvis alle de ufaglærte, alle de øvrige faglærte og alle med en videregående uddannelse.

For at give et overblik over antallet af personer i de fem kategorier af uddannelser, er der i tabel 1 vist antallet af personer mellem 15 og 59 år i arbejdsstyrken per 1/1-2000 for de forskellige uddannelser.

Tabel 1. Antal personer med forskellige typer uddannelse per 1/1-2000

Uddannelse	Chauffører	Lagerarbejdere	Ufaglærte	Øvrige faglærte	Videregående uddannelse	I alt
Antal	1.994	1.418	1.015.738	992.990	649.610	2.661.750

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

I tabel 1 ses det, at der i starten af 2000 var ca. 2000 faglærte chauffører, mens der var ca. 1400 faglærte lagerarbejdere. Derudover var der lidt over 1 mio. ufaglærte, lidt under 1 mio. øvrige faglærte og ca. 650.000 personer med en videregående uddannelse.

Ledigheden for personerne i de fem uddannelseskategorier kan opgøres på forskellige måder. Nedenfor er personerne inddelt efter hvor lang tids ledighed, de har haft i løbet af året. Hvis en person har haft 0 måneders ledighed, svarer det til, at personen har været fuldtidsbeskæftiget i hele året.

Tabel 2 viser, hvordan disse personer var fordelt med hensyn til deres ledighed.

Tabel 2. Antal personer i arbejdsstyrken mellem 15 og 59 år primo 2000 fordelt efter varigheden af deres ledighed i løbet af 1999.

	Chauffører	Lagerarbejdere	Ufaglærte	Øvrige faglærte	Videregående uddannelse
0 måneder	86,5%	76,9%	80,7%	80,7%	84,3%
1-3 måneder	9,3%	15,8%	11,3%	12,8%	10,5%
4-6 måneder	2,9%	4,2%	4,4%	3,7%	2,9%
7-9 måneder	0,8%	1,5%	2,0%	1,6%	1,3%
10-12 måneder	0,3%	1,3%	1,6%	1,1%	1,0%

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Anmærkning: Varigheden af ledighed er opgjort ud fra personernes ledighedsgrad i 1999.

Tabel 2 viser, at chauffører i forhold til de øvrige uddannelser har den højeste andel, der er fuldt beskæftigede dvs. med en ledighedsgrad på 0 måneder. Derimod har lagerarbejdere den laveste andel fuldt beskæftigede med ca. 77 pct. mod de faglærte og ufaglærtes ca. 81 pct.

En analyse af de bagvedliggende tal viser imidlertid, at der for de 20-24 årige ufaglærte er en uforholdsmæssig lille ledighedsgrad i forhold til de øvrige aldersgrupper af ufaglærte. En grund til det er, at der er en del studerende med erhvervsarbejde, som tjener nok til at blive indregnet i arbejdsstyrken som beskæftiget, og som bliver regnet som ufaglærte, da de ikke har afsluttet deres uddannelse.

Tabel 3 nedenfor viser fordelingen af de 25-59 årige personer i arbejdsstyrken med hensyn til deres ledighedsgrad igennem 1999.

Tabel 3. Antal personer i arbejdsstyrken mellem 25 og 59 år per 1/1-2000 fordelt efter deres ledighedsgrad i 1999.

	Chauffører	Lagerarbejdere	Ufaglærte	Øvrige faglærte	Videregående uddannelse
0 måneder	88,3%	78,3%	76,0%	81,1%	84,0%
1-3 måneder	8,1%	14,2%	13,7%	12,5%	10,7%
4-6 måneder	2,3%	4,0%	5,5%	3,6%	2,9%
7-9 måneder	0,9%	1,9%	2,6%	1,6%	1,4%
10-12 måneder	0,3%	1,6%	2,2%	1,1%	1,0%

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

I tabel 3 er billedet anderledes end i tabel 2. Nu er det kun ca. 76 pct. af de ufaglærte, som var fuldt beskæftigede i løbet af 1999, mens andelen for lagerarbejdere var ca. 78 pct. og for chauffører ca. 88 pct. Personer med en videregående uddannelse har ca. 84 pct. i fuld beskæftigelse. Procenterne kan oversættes til, at tre ud

af fire ufaglærte var i fuld beskæftigelse, mens der for lagerarbejderne var otte ud af ti i fuld beskæftigelse og for chaufførerne var ni ud af ti i fuld beskæftigelse.

Tabel 3 viser, at specielt de faglærte chauffører har en meget høj grad af fuld beskæftigelse, og at både lagerarbejderne og chaufførerne har en højere grad af fuld beskæftigelse end de ufaglærte.

En anden måde at opgøre uddannelsernes effekt på ledighedsrisikoen er ved at måle hvor stor en andel af personerne med en given uddannelse, der har været ledig i mere end fire måneder.

Tabel 4 viser andelen af 25 til 59 årige personer i arbejdsstyrken, der har været ledige længere end fire måneder i forhold til andelen for de ufaglærte.

Tabel 4. Den relative andel af 25-59 årige personer med mere end fire måneders ledighed i 1999 i forhold til den tilsvarende andel for de ufaglærte.

	Chauffører	Lagerarbejdere	Ufaglærte	Øvrige faglærte	Videregående uddannelse
Andel	3,6%	7,5%	10,3%	6,4%	5,3%
I forhold til ufaglærte	34,6%	73,0%	100,0%	62,5%	51,6%

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Tabel 4 viser, at andelen af lagerarbejdere med mere end fire måneders ledighed er ca. 7,5 pct. Derimod har chaufførerne kun en halvt så stor andel med ledighed længere end fire måneder. Tallene i tabel 4 svarer til, at for hver ti ufaglærte, der er ledige længere end fire måneder, så vil der forholds-mæssigt være syv lagerarbejdere og seks øvrige faglærte, der er ledige mere end fire måneder. For videregående uddannelser er der fem, mens der forholds-mæssigt kun vil være tre chauffører, som er ledige længere end fire måneder for hver ti ledige ufaglærte.

Fra tabel 4 ses det, at der i forhold til de ufaglærte er en klart mindre andel af chaufførerne og lagerarbejderne, som er ledige i længere end fire måneder.

Skift af branche for faglærte chauffører og lagerarbejdere mv.

I dette afsnit vil fokus være på:

- 1) hvor stabil er beskæftigelsen for de forskellige typer uddannelse?
- 2) hvor mobil er arbejdskraften for de forskellige typer uddannelse?
- 3) hvor stor er udstødningen fra beskæftigelse for de forskellige typer uddannelse?

En stabil beskæftigelse er her defineret ved, om en person har bibeholdt sin beskæftigelse i samme branche inden for et år. Mobiliteten er her defineret ved, at en person har bibeholdt sin beskæftigelse, men i en ny branche, og udstødningen fra beskæftigelse er her defineret ved, at en person er gået fra at være beskæftiget til at være enten ledig eller uden for arbejdsstyrken.

I data er der mulighed for at følge de enkelte personers branchestatus per 1/1-2000 og 1/1-2001. Der kan f.eks. opstilles 4 muligheder for ændringer i branchestatus. Disse er vist nedenfor i boks 1.

Boks 1. Kategorier for brancheskifte

4 kategorier for brancheskifte

1. Beskæftiget 1/1-2000 og blevet i samme branche til 1/1-2001
2. Beskæftiget 1/1-2000 og 1/1-2001, men i en ny branche
3. Beskæftiget 1/1-2000, men uden for branche 1/1-2001
4. Uden for branche per 1/1-2000

Til boks 1 skal det bemærkes, at "uden for branche" både dækker over arbejdsløse i arbejdsstyrken samt personer, der er uden for arbejdsstyrken f.eks. førtidspensionister, kontanthjælpsmodtagere, studerende eller på orlov m.v. Dertil kommer et forholdsvist lille antal beskæftigede, hvor der ikke er registreret en branche. Derudover skal det bemærkes, at den anvendte brancheafgrænsning er en branchegruppering med 145 brancher.

Tabel 5 nedenfor viser hvor stor en del af personerne mellem 25 og 59 år, der var i beskæftigelse, eller var enten ledige eller uden for arbejdsstyrken den 1/1-2000.

Tabel 5. Andelen af personer mellem 25 og 59 år, der den 1/1-2000 var i beskæftigelse eller var ledige/uden for arbejdsstyrken, fordelt på uddannelsestyper.

	Chauffører	Lagerarbejdere	Ufaglærte	Øvrige faglærte	Videregående uddannelse
Andel beskæftigede	95,3%	92,4%	70,6%	87,4%	84,5%
Andel ledige og uden for arbejdsstyrken	4,7%	7,6%	29,4%	12,6%	15,5%

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Anmærkning: Den relativt høje andel af personer med en videregående uddannelse, som er uden for arbejdsstyrken, skyldes bl.a., at der er en række personer over 25 år, der har en bachelor grad, men som endnu ikke har afsluttet uddannelsen eller er kommet i arbejde.

Tabel 5 viser, at de faglærte chauffører og lagerarbejdere har den højeste andel af beskæftigede. Andelen af de ufaglærte i beskæftigelse er derimod klart den laveste. For de ufaglærte er en ud af tre mellem 25 og 59 år enten ledig eller uden for arbejdsstyrken. Tilsvarende er det blot en ud af tyve af de faglærte chauffører og under en ud af ti faglærte lagerarbejdere, der er enten ledige eller uden for arbejdsstyrken. For de øvrige faglærte er en ud af otte enten ledig eller uden for arbejdsstyrken.

I tabel 5 ses det altså, at det er en meget lille andel af de faglærte chauffører og lagerarbejdere, der er enten ledige eller uden for arbejdsstyrken.

Det er også interessant at undersøge, hvordan stabilitet, mobilitet og udstødning var for de personer, der var i beskæftigelse den 1/1-2000. Dette er gjort i tabel 6 og 7.

Tabel 6 nedenfor viser, hvordan ændringerne i branchestatus var for de forskellige uddannelser fra 1/1-2000 til 1/1-2001 for de personer, der var i beskæftigelse den 1/1-2000. Ændringerne i branchestatus er en af følgende tre muligheder:

- 1) Personen forblev i beskæftigelse i samme branche året efter.
- 2) Personen forblev i beskæftigelse året efter, men i en anden branche.
- 3) Personen røg ud af beskæftigelse og over i ledighed eller ud af arbejdsstyrken.

Tabel 6. Skift i branchestatus fra 1/1-2000 til 1/1-2001 for alle personer mellem 25 og 59 år, der var i beskæftigelse den 1/1-2000.

	Chauffører	Lagerarbejdere	Ufaglærte	Øvrige faglærte	Vid. uddannelse
1. Forblev i beskæftigelse i samme branche året efter	84,7%	75,8%	79,0%	83,7%	83,5%
2. Forblev i beskæftigelse året efter, men er beskæftiget i en anden branche	12,4%	19,5%	13,6%	12,3%	13,1%
3. Er gået fra beskæftigelse til ledighed eller er røget ud af arbejdsstyrken	2,9%	4,7%	7,4%	4,1%	3,3%

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Anmærkning: Populationen i tabellen er de personer mellem 25 og 59 år, der den 1/1-2000 var i beskæftigelse.

Tabel 6 viser, at blandt de personer, som var i beskæftigelse den 1/1-2000, så er ca. 85 pct. af chaufførerne og ca. 84 pct. af de øvrige faglærte og dem med videregående uddannelse i beskæftigelse i samme branche den 1/1-2001. Både faglærte lagerarbejdere og ufaglærte har en lavere andel, der er i beskæftigelse i samme branche året efter.

Der er dog en markant forskel mellem lagerarbejdere og ufaglærte i tabel 6. Hvor ca. 14 pct. af de ufaglærte skiftede branche, var det hele 20 pct. af lagerarbejderne, der skiftede branche, og altså fortsat var i beskæftigelse året efter. Den lavere andel af de ufaglærte, som skiftede branche og forblev i beskæftigelse, bliver modsvaret af den højere andel af de ufaglærte, som røg ud af beskæftigelse (7,4 pct.).

Ser man i tabel 6 på hvor mange, der ryger fra beskæftigelse og over i ledighed eller ud af arbejdsstyrken, er billedet, at chaufførerne har den mindste udstødning på blot 2,9 pct. Og lagerarbejderne har blot 4,7 pct. udstødning i forhold til udstødningen for de ufaglærte på 7,4 pct.

I tabel 7 nedenfor er vist det relative forhold mellem andelen af personer for de forskellige uddannelser, der røg ud af beskæftigelse.

Tabel 7. Den relative udstødning fra beskæftigelse til ledighed eller til at være uden for arbejdsstyrken for de 25 til 59 årige, der var i beskæftigelse per den 1/1-2000

	Chauffører	Lagerarbejdere	Ufaglærte	Øvrige faglærte	Videregående uddannelse
I forhold til ufaglærte	39,5%	63,8%	100,0%	55,0%	45,3%

Kilde: Særkørsel fra Danmarks Statistik og Arbejderbevægelsens Erhvervsråd

Anmærkning: Populationen i tabellen er de personer mellem 25 og 59 år, der den 1/1-2000 var i beskæftigelse.

Tabel 7 viser, at for hver ti ufaglærte, der røg fra beskæftigelse og ud af arbejdsstyrken eller over i ledighed, så vil de forholdsmæssige tal for de øvrige uddannelser være, at blot 4 chauffører, ca. 5 øvrige faglærte, ca. 5 med videregående uddannelse og ca. 6 lagerarbejdere ville ryge fra beskæftigelse og ud af arbejdsstyrken eller over i ledighed.

Samlet viser tabel 6 og 7, at faglærte chauffører i høj grad har en stabil beskæftigelse med hensyn til at forblive i beskæftigelse i samme branche, både målt i forhold til de faglærte lagerarbejdere og de ufaglærte, og målt i forhold til de øvrige uddannelser. Samtidig ligger chaufførernes mobilitet på niveau med de øvrige uddannelser. Tilsammen medfører dette, at de faglærte chauffører har klart den laveste andel, der ryger fra beskæftigelse og over i ledighed eller ud af arbejdsstyrken.

De faglærte lagerarbejdere har en mindre branchestabil beskæftigelse end de ufaglærte, men trods dette, så er der en klart højere andel af de faglærte lagerarbejdere, der fortsat har beskæftigelse på sluttidspunktet. Det er blot i en anden branche, at de faglærte lagerarbejdere er beskæftiget. Derimod ryger en klart større andel af de ufaglærte over i ledighed eller ud af arbejdsstyrken. De faglærte lagerarbejdere er således meget mobile i forhold til de ufaglærte, og de er bedre i stand til at fastholde deres beskæftigelse.

Sammenligningen er dog foretaget mellem de faglærte chauffører og lagerarbejdere og de ufaglærte generelt. Det vil sige, at sammenligningen ikke sker specifikt i forhold til den begrænsede gruppe af ufaglærte, der er ansat i samme branche som de faglærte chauffører og lagerarbejdere.

Konklusion

Det primære formål i denne analyse er at undersøge de faglærte chauffører og lagerarbejderes ledighed og beskæftigelse i forhold til de ufaglærte.

For de faglærte chauffører viser der sig i analysen et klart billede af, at de:

- *har en meget høj grad af fuldt beskæftigede.*
Tabel 3 viste, at ni ud af ti 25-59 årige faglærte chauffører i arbejdsstyrken slet ikke var berørt af ledighed i løbet af 1999. For de ufaglærte var det kun tre ud af fire.
- *har en meget lille andel, der i 1999 var ledige mere end 4 måneder*
Tabel 4 viste, at kun ca. 1 ud af 25 chauffører var ledige i mere end fire måneder i løbet af 1999. Den tilsvarende andel for de ufaglærte var 1 ud af 10.
- *har en meget høj andel af de 25 til 59 årige, der er i beskæftigelse*
Tabel 5 viste, at hvor 19 ud af 20 faglærte chauffører mellem 25 og 59 år var i beskæftigelse, var den tilsvarende andel for de ufaglærte 14 ud af 20.
- *har en høj stabilitet i forhold til de øvrige uddannelser, mens mobiliteten var på niveau med de øvrige uddannelser. Dette medfører, at udstødningen fra beskæftigelse er meget lav for de faglærte chauffører.*
Tabel 6 og 7 viste, at en meget høj andel af de faglærte chauffører forblev i beskæftigelse fra 1/1-2000 til 1/1-2001, og at det i høj grad var indenfor den samme branche.

For de faglærte lagerarbejdere viser der sig i analysen et billede af, at de:

- *har en højere andel af fuldt beskæftigede end de ufaglærte, og de har en lavere andel, der i 1999 var ledige mere end 4 måneder.*
Tabel 4 viste, at ca. 1 ud af 13 lagerarbejdere var ledige i mere end fire måneder i løbet af 1999. Den tilsvarende andel for de ufaglærte var 1 ud af 10.
- *har en meget høj andel af de 25 til 59 årige, der er i beskæftigelse*
Tabel 5 viste, at hvor 18 ud af 20 faglærte lagerarbejdere mellem 25 og 59 år var i beskæftigelse, er den tilsvarende andel for de ufaglærte 14 ud af 20.
- *har en lav stabilitet i forhold til de øvrige uddannelser, mens mobiliteten var klart højere end de øvrige uddannelser. I forhold til de ufaglærte var de faglærte lagerarbejdere således klart bedre til at fastholde deres beskæftigelse, primært fordi de bedre var i stand til at skifte branche.*